

LINNALA
SETLEMENTTI | OPISTO

VUOSIKERTOMUS 2022

Linnalan uusi ilme löytyy myös ekologisista kasseista.

Sisällysluettelo

LINNALAN STRATEGIA KUVANA	3
KATSAUS VUOTEEN 2022	4
1. LINNALAN SETTLEMENTIN PALVELUT	5
2. YHTEISTYÖ	5
3. HALLITUS	5
4. YHDISTYKSEN JÄSENET	5
5. HENKILÖKUNTA	6
6. TALOUS	6
7. LINNALAN OPISTO	7
7.1. MUSIIKIN OPETUS	8
7.2. KIELTEN OPETUS	9
7.3. LIIKUNNAN JA HYVINVOINNIN OPETUS	10
7.4. TIETOTEKNIIKAN OPETUS	12
7.5. LINNALAN KUVATAIDEKOULU	13
7.6. KUVATAITEIDEN JA MUOTOILUN OPETUS	15
7.7. KÄDENTAITOJEN JA KOTITALOUDEN OPETUS	16
7.8. TEATTERIN, ILMAISUN JA KIRJALLISUUDEN OPETUS	16
7.9. YHTEISKUNNALLISTEN AINEIDEN JA KANSALAISTAITOJEN OPETUS	17
7.10. KERIMÄEN, PUNKAHARJUN JA SAVONRANNAN ALUEIDEN OPETUS	17
7.11. ENONKOSKEN ALUEEN OPETUS	18
8. LINNALAN LEIKKIKOULU	19
9. LINNALAN SENIORIKESKUS	20
10. VIRIKKEILLÄ VIRKEÄKSI -HANKE	21

11. LINNALAN OMAISHOIDONTUKI (STEA AK3)	22
12. LINNALAN YSTÄVÄNTUVAT	23
13. LINNALAN VAPAAEHTOISTYÖ JA VERTAISTUKI	24
14. KANSAINVÄLINEN KOHTAAMISPAIKKA (STEA AK4)	26
15. PÄÄTOIMINEN HENKILÖSTÖ	27

Linnalan strategia kuvana

KATSAUS VUOTEEN 2022

Toiminnantäyteinen vuosi 2022 alkoi koronapandemian vielä jyllätessä Savonlinnassa ja lukuvuoden aloitusta jouduttiin lykkäämään hieman. Kevätlukukausi kuitenkin saatiin vietyä ilman suurempia haasteita. Liikunnan kurssit vetivät hyvin, mutta kielten ja tietotekniikan osalta haasteita oli saada ryhmiä kasaan. Syyslukukaudelle kurssimaksuja korotettiin keskimäärin viisi prosenttia johtuen kulujen kasvamisesta, mutta silti opiston lukuvuosituotot laahaavat aiempien vuosien toteumista. Lukuisat uudet opiskelijat löysivät Linnalan ja jotkut palasivat harrastamaan vuosien tauon jälkeen. Opistotyön kehittämiseksi opetustarjonnan ja opetustilojen modernisointi vaatii tulevana vuosina resursointia.

Setlementityössä ikäihmisten virkistävän senioritoiminnan parissa oli vuonna 2022 ennätysmäärä osallistujia. Seniorikeskukseen kirjautui yli 3000 käyntikertaa.

Linnalan Setlementti on haluttu yhteistyökumppani ja kysytty harjoittelu- ja työkokeilupaiikka. Vuoden aikana meillä oli niin Tanhuvaaran Urheiluopiston liikunnanohjaajaharjoittelijoita, XAMK:n geronomi-, yhteisöpedagogi- ja liikunnanohjaajaopiskelijoita (AMK) suorittamassa opintoihin liittyviä harjoitteluita Linnalan toimipisteissä.

Linnalan toimintoja järjestetään vuosittain noin 30:ssä eri toimipisteessä. Punkaharjun osalta kesäloimilta palaaminen toi ikävän ja nopeasti toteutettavan muuton eteemme. Punkaharjun toimipiste aloitettiin uusissa toimitiloissa Kauppatiellä syysloman jälkeen.

Koko talon kannalta vuosi oli kehittämisprojektien ja modernisoinnin aikaa. M365-ohjelmistot, henkilökunnan intran rakennus, työajan seurannan ja taloushallinnon sähköistämiset sekä langattoman verkon sekä tietoturvan rakennus veivät aikaa ja resursseja hallinnolta yhteistyössä paikallisten asiantuntijapalvelujen kanssa. ICT-asioiden ja oppimisympäristöjen kehittäminen on tulevaisuudessakin kehittämissä keskiössä, jotta pystymme vastaamaan kuluttajien kysyntään.

Linnalan hallitus hyväksyi Linnalan strategian, eettiset toimintaperiaatteet, uuden logon ja nettisivut, joista kaikki tehtiin vuoden 2022 aikana. Uusi ilme maalattiin Linnalan toimitalon seinään. Työyhteisön kehittämissuunnitelma, päihdeohjelma, työsuojelun toimintasuunnitelma- ja ohjelma sekä varhaisen välittämisen malli tehtiin yhteistoiminnassa henkilöstön kanssa. Kehittämisen täyteinen vuosi, paljon saatiin aikaiseksi, mutta monet prosessit jatkuvat aikaa vieden tulevaisuudessakin. Hybridityö on tullut jäädäkseen Linnalaan, jossa paikasta riippumaton työnteke on mahdollistunut ohjelmistojen ja laitteiden myötä.

Anna-Kristiina Mikkonen
toiminnanjohtaja, rehtori

1. LINNALAN SETTLEMENTIN PALVELUT

Linnalan Settlementti järjestää monialaisesti koulutus- ja sosiaalipalveluita. Laajin toimintamuoto on kansalaisopisto eli Linnalan opisto, joka toimii seutuopistona Savonlinnan eri taajamissa sekä haja-asutusalueella. Lisäksi Enonkosken kunta ostaa kansalaisopistopalvelut Linnalalta. Linnalan toimintamuotoihin kuuluvat myös englantipainotteinen varhaiskasvatysyksikkö eli Linnalan leikkikoulu ja senioreiden päivätoiminta (Linnalan seniorikeskus), omaishoidontuki, vapaaehtoistoiminta ja monikulttuurinen työ (Kansainvälinen kohtaamispaikka).

2. YHTEISTYÖ

Settlementti kehittää ja aktivoi yhteistyötä ja verkostoja paikallisesti, alueellisesti, kansallisesti ja tarvittaessa myös kansainvälisesti. Keskeisiä seudullisia yhteistyökumppaneita toimintavuonna olivat Savonlinnan kaupunki, Enonkosken kunta, Savonlinnan seurakunta, oppilaitokset, Itä-Savon sairaanhoitopiiri Sosteri, kirjastot, kyläyhdistykset ja paikalliset järjestöt. Yhteistyötä tehtiin myös Suomen Musiikkioppilaitosten liiton, Taiteen perusopetusliiton sekä muiden settlementtien ja kansalaisopistojen kanssa.

Linnalan Settlementti ry on jäsenenä seuraavissa organisaatioissa: Suomen Settlementtiliitto ry, Kansalaisopistojen liitto (KOL), Savonlinnan Kuvataidekoulun Tuki ry, Suomen lasten ja nuorten kuvataidekoulujen liitto, Savonlinnan Seudun Kolomonen ry, Savonlinnan Kulttuurikellari ry, Sivistystyönantajat ry ja Hyvinvointialan liitto HALI ry.

3. HALLITUS

Hannu Kurki, puheenjohtaja
 Johanna Heikka, varapuheenjohtaja
 Karoliina Helander
 Tuula Hanski
 Pekka Lötjönen
 Ulla Nokelainen (erosi 6/2022)
 Juha Räisänen
 Riitta Sipinen
 Tuukka Suomalainen

 Anna-Kristiina Mikkonen toiminnanjohtaja, rehtori, esittelijä
 Päivi Harjusalmi, kielten pääopettaja, henkilöstön edustaja (opettajat)
 Kaija Suhonen, laitoshuoltaja, henkilöstön edustaja (muu henkilökunta)

4. YHDISTYKSEN JÄSENET

Jäseneksi otetaan henkilö tai yhteisö, joka kannattaa yhdistyksen tarkoitusta ja toimii sen toteuttamiseksi. Jäsen voi vaikuttaa yhdistyksen toimintaan ja kehittää sitä mm. osallistumalla yhdistyksen kokouksiin ja tapahtumiin. Jäsenyys on osoitus halusta tukea avointa inhimillistä kasvua. Jäsenmaksu yksityishenkilöiltä on 10 €/vuosi ja yhteisöiltä 40 €/vuosi. Vuonna 2022 jäseniä oli 35 ja yhteisöjäseniä 5.

5. HENKILÖKUNTA

Linnalan Setlementissä työskenteli keskimäärin 20 päätoimista työntekijää ja lukukausien aikana lähes 80 tuntiopettajaa. Palkansaajia oli yhteensä 125, ja henkilötöyvuosia kertyi yhteensä 35. Lisäksi TE-palvelujen avulla työllistettiin useita henkilöitä palkkatuella, kuntouttavassa työtoiminnassa ja työkokeiluissa. Oppilaitoksista saatiin opiskelijoita työssäoppimisjaksoille erityisesti sosiaalialan yksiköihin. Linnalan vetovoima työ- ja harjoittelupaikkana on vahva ja vakiintunut hyvän imagon, verkostojen ja monipuolisen toiminnan ansiosta.

Linnalan toimisto sijaitsee Linnalan toimitalossa osoitteessa Sotilaspojankatu 7. Toimisto palveli arkipäivisin ympäri vuoden muutamia poikkeuksia lukuun ottamatta. Toiminnanjohtaja/rehtorin lisäksi työssä olivat toimistopäällikkö, kurssisihteeri sekä päätoiminen ja osa-aikainen toimistos sihteeri. Syyskaudella palkattiin toinen osa-aikainen toimistos sihteeri.

Hallinnosta jäi eläkkeelle 1.8. alkaen pitkäaikainen 40 vuotta Linnalassa työskennellyt talouspäällikkö Auli Parviainen ja 1.12. alkaen tekstiilintyön opettajana toiminut Aune Keinänen.

Kiinteistön puhtaanapito hoidettiin Linnalan toimitalon osalta omana työnä ja Linnalan kuvataidekoulun ja Punkaharjun toimipisteen osalta ostopalveluna.

6. TALOUS

Linnalan Setlementti ry:n toiminta on verotuksen näkökulmasta yleishyödyllistä toimintaa. Toiminnasta elinkeinoveron (EVL) alaiseksi toiminnaksi on määritelty Linnalan Leikkikoulu, tilojen vuokraus ja tilauskoulutuksen myynti, joka on lisäksi arvonlisäverollista toimintaa.

Taloudenhoidon peruslinjana on turvata toiminta myös pitkällä aikajänteellä siten, että tase säilyy vahvana, ja tilikaudet ovat itseään kannattelevia. Toimintavuonna budjetoitu liikevaihto oli 1,6 milj. € ja tulos osoitti alijäämää -58 638,65 €. Toiminta on vahvasti riippuvainen julkisesta rahoituksesta.

Henkilöstökulut muodostavat reilut 60 % setlementin kulurakenteesta, ja niissä huomioitua TES:n mukaiset korotukset vaikuttivat tilikauden tulokseen. Lisäksi tulokseen vaikuttivat energian hinnannousu oman kiinteistön lämmityskulujen nousuna. Ruokatarvikkeiden hinnannousu vaikutti seniorikeskuksen ja leikkikoulun ruokahuollon kustannuksiin.

IT-ratkaisuiden laaja kehittäminen tilivuonna investointityyppisenä menoeränä vaikutti tilikauden tulokseen. Uudistukset liittyivät viestintään, verkkoympäristöihin, työasematyöskentelyyn ja talous- sekä henkilöstöhallintoon, ja samalla ne toivat henkilöstölle toimenkuvan mukaisen etätömahdollisuuden. Keskeisimpiä uudistuksia olivat

- uusi logo ja graafinen ilme
- nettisivut
- intranet
- uusi langaton verkko Linnalan toimitaloon ja kuvataidekouluun
- kannettavat työasemat päätoimiselle henkilöstölle
- virtuaalinen palvelinratkaisu
- M365-ohjelmistot
- ostolaskujen sähköinen kierrätys ja pankkiohjelma
- työajan, vuosilomien ja poissaolojen sähköinen seuranta

Opiston kurssimaksutuotot ovat valtionosuuksien ja kaupungin avustusten lisäksi olennainen osa opiston tuottokertymää. Opintojen kurssitarjonnassa huomioidaan yhä harkitummin kysyntä ja kustannustehokkuus. Linnalan toimitilan luokka- ja salitiloja vuokrataan aktiivisesti silloin, kun niissä ei ole omaa toimintaa. Toimintavuonna kurssituottoja kertyi 295 872 €, mikä on keskiarvoa alempi tuottokertymä, kun verrataan toimintavuosiin ennen koronaa (350 000 €). Asiakkaat palasivat kuitenkin kiitettävän aktiivisesti opiskelun ja harrastamisen pariin, vaikka kurssimaksuja korotettiin 5 % jo syyskaudella.

Setlementin toiminnan rahoittajia toimintavuonna olivat

- Savonlinnan kaupunki: toiminta-avustukset opiston toimintaan, omaishoidontukeen, monikulttuurisuuteen ja senioritoimintaan (vuokra-avustus) sekä kohdeavustukset lapsi- ja nuorisokuoro-toimintaan ja Linnalan kuvataidekoulun toimintaan (vuokra-avustus)
- Opetus- ja kulttuuriministeriö: valtionosuus opiston toimintaan
- Enonkosken kunta: avustus opiston toimintaan Enonkoskella (ostopalvelusopimus)
- Opetushallitus: Opintoseteliavustus sekä laatu- ja kehittämisavustukset opiston toimintaan
- Sosiaali- ja terveysministeriö (STEA): avustukset kansainvälisen kohtaamispaikan toimintaan (AK4) sekä omaishoidontukeen ja vapaaehtoistoimintaan sisältäen ystäväntuvat (AK3)
- Savonlinnan seurakunta: avustus omaishoidontukeen
- Suomen maakuntaliitto: avustus Savonlinnan Mestarilaulajat -kilpailun järjestämiseen
- Kyyhkylä-säätiö: avustus seniorityön laajentamiseen pitäjätaloksi ja kylille.
- Suomen Setlementtiliiton lapsi- ja nuorisotyö: maahanmuuttajalapsiin ja -nuoriin kohdentuva avustus perinnepuutyön ja -keramiikan työpajoihin, liikuntakerhoihin Savonrannalla ja toimintapäivään Tanhuvaarassa.

7. LINNALAN OPISTO

Linnalan opisto on yleissivistävää koulutusta antava vapaan sivistystyön oppilaitos. Koulutuksen tavoitteena on yksilön monipuolinen kehittyminen, elämäntaitojen hallinta ja yhteisöllisyys. Linnalan opisto järjestää lisäksi taiteen perusopetusta kuvataiteessa ja käsityössä Linnalan kuvataidekoulussa, os. Puistokatu 7. Opisto järjestää reilut 50 yleisötapahtumaa vuosittain. Kurkistuskaukuisina maaliskuussa ja marraskuussa asiakkailta on maksuton tutustumismahdollisuus opintoryhmiin muutamin poikkeuksin.

Opetustunteja annettiin toimintavuonna yhteensä 12 321 (11 073 v. 2021). Valtionosuus oli saatu 11 540 tuntiin. Opintoryhmiä on vuosittain n. 300 / lukukausi, toimipisteitä 30 ja netto-opiskelijoita keskimäärin 3000, toimintavuonna netto-opiskelijoita oli 2427.

Kuva: Vuoden opiskelijaksi valittiin mm. englantia, ruotsia ja saksaa harrastava Seppo Penttinen ja vuoden opettajaksi keraamikko Marianne Ketolainen.

Tutkintotavoitteisen koulutuksen avulla opiskelijoilla oli mahdollisuus suorittaa eriasteisia yleisesti hyväksytyjä tutkintoja. Yleiset kielitutkinnot (YKI) ovat Opetushallituksen ja Jyväskylän yliopiston kehittämä valtakunnallinen tutkinto. Savonlinnassa YKIn suorituskielet ja tasot ovat englanti, espanja, italia, ranska, ruotsi, saksa ja venäjä perus- ja keskitason tutkinnot, suomi perus-, keski- ja ylin taso. Kuvataiteen ja käsityön taiteen perusopinnoista oli mahdollista opiskella Linnalan kuvataidekoulussa.

Linnalan opiston tapahtumat	kpl	yleisöä
Yleisluennot	6	154
Kielikahvilat	6	106
Näyttelyt	2	776
Konsertit ja muut musiikin tilaisuudet	22	3 221
Linnalan teatteriesitykset	10	421
Runomatiineat	2	110
Opiston retket	1	57
Yhteensä	52	5090

Opetushallituksen opintoseteliavustusta saatiin 5 000 €. Opintoseteliavustus on tarkoitettu aikuisopiskelusta perittäviä maksuja korvaavaksi järjestelmäksi vapaan sivistystyön vapaatavoitteisessa koulutuksessa. Toimintavuonna avustusta kohdennettiin eläkeikäisten tietotekniikan opintoihin sekä maahanmuuttajien suomen kielen opintoihin.

7.1. MUSIIKIN OPETUS

Musiikin opetusta tarjottiin vuonna 2022 yhteensä 2735 tuntia, joista 888 tuntia oli laulun yksilöopetusta ja 962 tuntia soiton yksilöopetusta. Soitonopetusta tarjottiin pianon (klassinen ja vapaa säestys), viulun, huilun, harmonikan, kitaran, ukulelen, sähköbasson ja rumpusetin kursseilla. Uutuuskursseista Ortodoksisen kirkkolaulun salaisuudet, Poppis! -poplaulukuoro, Jokainen osaa laulaa!, Lauletaan karaokea! ja Linna La Donnas-kuoro toteutuivat. Biisinkirjoituskurssille ei ollut riittävästi osallistujia lähitoteutukseen, mutta halukkaalle oppilaalle järjestyi yksityistunnit etänä.

Savonlinnan Mestarilaulajat -laulukilpailu järjestettiin Linnala-salissa 19.–20.3. ja sai osakseen jälleen runsaasti kiitosta osanottajilta. Musiikin pääopettaja Heidi Laasanen ollessa estynyt, kilpailun entinen johtaja Maija Keskinen hoiti ansiokkaasti kilpailun juonnon. Kilpailun saamasta suitsutuksesta ja mediahuomiosta huolimatta yleisöä oli paikalla valittavan vähän. Kilpailun taso oli kuitenkin korkea: poikien sarjan voittaja Teo Autere sijoittui toukokuussa kolmanneksi kansainvälisessä lasten ja nuorten laulukilpailussa SanremoJuniorissa.

”**Linnala laulaa ja soi!**” oli huhtikuussa musiikin pääopettaja Heidi Laasanen järjestämä avoimien ovien päivä, jossa ohjelmaa oli aamupäivästä iltapäivän tansseihin saakka. Tapahtumassa esiintyivät niin Linnalan laulu- kuin soitto-oppilaatkin, Poppis! ja Linna La Swing -kuorot, Linnalan jazzbändi sekä Viihdeorkesteri. Lisäksi ohjelmassa oli yleisölle avoimia lauluhetkiä.

Hanketoimintana alkanut Laulua hoivakoteihin -lauluryhmä toimi kevätkauden musiikin opetuksen alla ja siirtyi elokuussa 2022 Linnalan omaishoitotuen / vapaaehtoistyön toiminnan koordinoimaksi. Lauluryhmä (18 hlöä) teki vapaaehtoistyötä vierailien hoivakodeissa esiintymässä ja järjesti yhteislaulutilaisuuksia. Toimintaa ohjasi eläkkeelle jäänyt musiikinopettaja Maija Keskinen.

Konsertit ja muut musiikkilaisuuudet

- 20.02. **Koko perheen talvikarnevaali**, lapsi- ja nuorisokuorot
- 06.03. **Karaoketanssit**
- 19.–20.3. **Savonlinnan Mestari laulajat -kilpailu**
- 27.03. Heräsin uuteen aamuun**, Retrotytöt
- 27.03. **Stabat Mater**, Bel Canto
- 02.04. **Linnala laulaa ja soi!**
- 03.04. **Elämälle-konsertti**, Leena Astikaisen yksinlaulajat
- 11.04. **On elämä laulu**, Kaiku-kuoron yhteislauluilta
- 19.04. **Poppis! -kuoron konsertti**
- 15.05. **Kevään ääniä -kevyttä klassista**, Leena Astikaisen yksinlaulajat
- 29.05. **Koko perheen konsertti**, lapsi- ja nuorisokuorot
- 02.10. **Vanhusten viikon avajaisjuhla**, lapsi- ja nuorisokuorot
- 16.10. **Sininen pallo -ilmastokonsertti**, lapsi- ja nuorisokuorot ja Bel Canto
- 23.10. **Karaoketanssit**
- 13.11. **Isänpäiväkonsertti**, lapsikuorot
- 22.11. **Suloiset myrkyneittäjät**, Poppis! -kuoro
- 28.11. **Suklaasydämiä ja tinakuoria**, Kaiku-kuoron yhteislauluilta
- 30.11. **Tonttusoitto-oppilasmatina**
- 03.12. **Linnalan joulutanssit**, Viihdeorkesteri
- 05.12. **Isänmaallinen joulukonsertti**, lapsi- ja nuorisokuorot
- 06.12. **Joulukuun juhlaa, lauluja Suomesta ja joulusta**
- 11.12. **Gloria, joulukantaatti**, Bel Canto

7.2. KIELTEN OPETUS

Ryhmä- ja/tai yksilö/pariopetuksena tarjottiin arabiaa, englantia, espanjaa, italiaa, ranskaa, ruotsia, saksaa, suomea (S2), venäjää, viittomakieltä ja viroa. Koronan jälkeen lisääntynyt matkailu toi mukavan määrän opiskelijoita italian ja espanjan alkeisiin, mutta samaa ei voinut sanoa viron kurseista, joista kumpikaan ei alkanut. Muutenkin poikkeuksellisen suuri määrä ryhmiä jäi syksyllä alkamatta minimiopiskelijämäärän noustua viidestä kahdeksaan.

Kansainvälisen kohtaamispaikan kanssa yhteistyössä järjestettiin edelleen Venäjää venäläislapsille -kurssi. Syksyllä OPH:n opintosetelirahoituksella toimivat Puhutaanpa suomea S2-kurssi sekä suomen alkeiskurssi. Lisäksi suomen yksilöopetus palveli erityisesti kotoutumiskoulutuksen ulkopuolelle jääviä työssäkäyviä maahanmuuttajia. Muiden kielten yksilöopetus taas tiiviimpää etenemistä tai erityisalojen kieltä tarvitsevia. Yksilöopetus näyttää tuovan opistoon erityisesti miesopiskelijoita, ja etäopetus on osalle yksilöopiskelijoista normaalioloissakin ainoa tapa osallistua kielikoulutukseen. Ryhmäopetuksessa tasolta toiselle etenevä kurssijatkumo on pyritty turvaamaan mahdollisimman pitkälle, mutta vuorotyötä tekevien osallistumisen mahdollistavia kurseja saatiin alkamaan enää yksi keskitason kurssi.

SUKOLin Päivi Harjusalmelle myöntämän Vuoden Kieliteko-palkinnon

pohjalle perustetusta rahastosta jaettiin toinen kurssistipendi englannin opiskelija Janniina Pulkkiselle. Rahaston tarkoituksena on tukea ja kannustaa Linnalan opiston kieltenopiskelijoita. Tätä tarkoitusta rahasto toteuttaa myöntämällä vuosittain yhden stipendin aktiiviselle Linnalan opiston kieltenopiskelijalle,

joka opiskelee tavoitteellisesti ja ahkerasti, hyödyntää oppimistilanteet tunnilla ja opiskelee myös itsenäisesti sekä edistyy opinnoissaan omista lähtökohdistaan katsottuna hyvin.

Yleisiin kielitutkintoihin ilmoittautui 48 kokeesta (englanti, ranska, suomi). Koronarajoitusten päätyttyä vertaisoppimista edistävä kieli-kahvila Café Lingva avasi ovensa maaliskuussa ehtien koontua vuoden aikana kuudesti. Osallistujia oli 13-24 illassa englannin ja suomen pöytien ollessa suosituimpia. Kaiken kaikkiaan käyntejä oli 129.

Omaa osaamistaan kieltenopettajat kehittivät eri alueilla. Tuntiopettajista Katja Pajarinen-Mohamed osallistui EVERET-hankeen seuraaviin koulutuksiin: Zoom ja Padlet, Teams ja Padlet, Oppimisen aktiivointi, Kuvat ja interaktiiviset sisällöt opetuksessa (OMNIA). Kielten pääopettaja kouluttautui seuraavasti: Tietosuojakoulutus julkishallinnon henkilöstölle, webinaari Kansalaisopistojen kielten Koski-kursien arviointi (Kielikukkanen-projektissa), SAMAKA-webinaari Monipuolinen markkinointi (KoL), webinaari Osaamisen teemapäivä (KoL) sekä Opetushallituksen kaksi webinaaria YKI-kielitutkintojen järjestäjille.

Vuosina 2021–2022 Linnala koordinoi Opetushallituksen laatu- ja kehittämisavustuksella toteutettua hanketta **Maltomerkit karjalakse** – karjalan kielen osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen. Yhteistyökumppaneita olivat Ilomantsin kansalaisopisto ja Joensuun seudun kansalaisopisto. Hankkeessa kehitettiin digitaaliset osaamismerkkit kansalaisopistojen karjalan kielen opetukseen, perehdyttiin opistojen henkilöstöä osaamisperusteiseen arviointiin sekä pyrittiin tukemaan vähemmistökielen osaamisen näkyväksi tekemistä. Hankkeen päätyttyä yhdeksän henkilöä oli koulutettu, heistä viisi oli karjalan kielen opettajia neljässä eri opistossa, loput opistojen henkilökuntaa tai karjalan kieliaktivisteja. Osaamismerkkien esittelyyn luotiin myös oma karjalankielinen sivusto: <https://maltomerkit.wordpress.com/>. Merkittävää oli kielitaidon eurooppalaisen viitekehysten kääntäminen ensimmäistä kertaa karjalaksi. Joensuun seutuopisto ehti myöntää viisi osaamismerkkiä, ja kymmenkunta on tulossa Ilomantsin kansalaisopistosta keväällä 2023.

7.3. LIKUNNAN JA HYVINVOINNIN OPETUS

Linnalan liikuntakurssit tarjoavat monipuolisesti kursseja, lukukausittain yli 40 eri ryhmää ja opetustuntejakin vuodessa 1400. Jokaisella on mahdollisuus osallistua kuntotasonsa ja ikänsä mukaiseen ryhmään. Kurssitarjonnassa tiedostetaan liikunnan tärkeys ennaltaehkäisijänä, jolloin liikuntakyvyn ylläpito korostuu parantaen työikäisillä työkykyä ja hyvinvointia sekä eritoten seniori-ikäisillä lihaskuntoa ja jäsenten liikkuvuutta – kannustaen lisäksi omaehtoisesti liikkumaan myös vapaa-ajalla. Liikuntaryhmiin osallistuminen on monille myös sosiaalinen tapahtuma. On mukava tulla tuttuun porukkaan ja vaihtaa päivän kuulumisia.

Kurssitarjontaan kuuluivat monipuoliset jummat, kehonhuolto-syvävenyttely, erilaiset joogat (astanga-jooga, hathajooga, kundaliinijooga, vijnanajooga), kuntosaliharjoittelu, kuntonyrkkeily, LAVIS-lavatanssi-jumppa ja vesiliikunta. Suosikeiksi nousivat syvävenyttely, kehonhuolto ja seniorijooga. Kellarpellon kuntojumppa oli kertamaksullisista ryhmistä edelleen suosituin. Kevätlukukauden uusista kursseista mainittakoon tammi-helmikuussa pidetty hiihtokoulu vapaalla hiihtotekniikalla Aholahden hiihtokeskuksessa. Syyslukukaudella uusista kursseista pilates ja Yin-jooga yllättivät suosiollaan ja monet kurssit tulivat täyteen. Liikuntaryhmät toimivat Linnalan omissa tiloissa ja taajama-alueen liikuntasaleissa (Kellarpellon ja Pihlajaniemen sekä Kallislahden koulu). Kuntosaliryhmät toimivat KuntoGym:n tiloissa ja vesiliikuntaryhmät SpaCasinon allastilassa.

Pehmeämmät liikuntamuodot ovat edelleen suosiossa, esimerkkinä kehonhuoltotunti, jossa on pidemmät venytykset ja rauhallinen musiikki. Viikon suosituimmat liikuntapäivät olivat maanantai ja tiistai. Rentouttaville kursseille, kuten erilaiset joogalajit ja syvävenyttely, tultiin usein suoraan töistä, jolloin saatiin ns. omaa aikaa irrottautumaan arjen kiireistä ”omalle tululle paikalle rentoutumaan työpäivän jälkeen”, totesivat monet.

Uusien ohjaajien myötä liikuntaryhmien suosio lisääntyi saaden liikkeelle uusia asiakkaita, jotka eivät ole olleet aiemmin ryhmässä mukana. Paluumuuttajat nostivat myös osallistujamäärää. Ohjaajien omaehtoinen koulutus ja motivoitunut tuntien suunnittelu eri liikuntavälineitä käyttäen saivat erittäin hyvää palautetta asiakailta. Monien asiakaskommenttien mukaan Linnalassa on parhaat, helposti lähestyttävät, empaattiset ja hyväntuuliset ohjaajat. Liikuntavälineitä uusittiin kuntonyrkkeily- vesiliikunta- ja jumpparyhmissä.

Työssäoppimisjaksoilla oli Tanhuvaaran urheiluopistosta ja XAMKista yhteensä kaksi liikuntaohjaajaopiskelijaa 8 viikon ajan. Jakso mahdollisti olla avustavana ohjaajana liikuntaryhmissä ja suorittaa näyttökoe.

Tanssiryhmien määrä ja kävijäkunta vakiintui iloiten rytmillisestä liikuntamuodosta, johon sisältyi erilaisia yksin tanssittavia tanssilajeja valssista latinotansseihin. Yli 60-vuotiaille kohdennettiin omat tanssiryhmät. Senioritanssi (eurooppalainen ikäihmisten seurataanssi) pidettiin pääsääntöisesti yksintanssittavana. Kevät- ja syyslukukaudella pyörähdeltiin edelleen paritanssin tahdeissa oman tutun parin kanssa.

Hökkyrät-kansantanssiryhmässä tanssitaan suomalaisia kansantansseja ja suomalaisen kansantanssi-perinteeseen pohjautuvia tansseja. Esiitymisiä oli Kansanmusiikkipäivillä 30.4. Kulttuurikellarissa. Hyvin-kään hoijakka (Suomen kansantanssi- ja musiikkijyhdistys) kesäpäivillä kesäkuussa.

Työnantajan henkilöstölleen kustantamat työhyvinvoinnin maksuedut (mm. Smartum, Tyky-, E-passi, Eazybreak) ovat edelleen käytössä ja suosittu maksutapa. Useissa jumpparyhmissä oli kausimaksun ohella kertamaksumahdollisuus, joka on hyvä vaihtoehto vuorotyöläisille ja satunnaisille tai aktiiviliikkuville, jotka voivat hyödyntää eri ryhmiä ja eri kokoontumisaikoja useamman kerran viikossa ilman ennakkoilmoittautumista.

Linnalan Liikunta -Facebook-ryhmä toimi ajankohtaisena kanavana tiedottaa liikunnan kurssitoiminnasta myös uusille osallistujille. Menovinkit ja ihmisten välinen ”puskaradio” olivat myös hyviä kanavia ilmoitella uusista ryhmistä.

7.4. TIETOTEKNIIKAN OPETUS

Tietotekniikan opetuksessa palattiin valtaosin lähiopetukseen, joka on soveltuvin opiskelumuoto isolle osalle opiston asiakkaita. Lähiopetuksen sosiaalinen ulottuvuus on opiskelutavoitteiden lisäksi yksi tärkeä syy osallistua kursseille. Yksittäisissä tapauksissa tunnit järjestettiin myös etäyhteydellä, lähinnä yksilöopetuksessa, sen ollessa tarkoituksenmukaisin toteutustapa.

Kahden päivän mittaisten teemapäivien määrä pysyi korkeana kurssitarjonnassa. Teemapäivien tarkoituksena on kasvattaa substanssiosaamista pienellä tuntimäärällä ja tarjota opiskelumahdollisuus niille, jotka eivät voi osallistua pitemmille kursseille. Kurseja tarjottiin esim. iOS, Android, kuvakirja, työvälineohjelma, pilvipalvelu, älypuhelin, laitteen ylläpito ja tietoturva -teemoihin. Uusia aihealueita olivat sosiaalisen median palvelut, kuten Instagram ja Tiktok.

Muuhun tarjontaan sisältyi tuttujen peruskurssien lisäksi kuvankäsittely-, taulukkolaskenta- ja laajemmin sosiaalisen median opintoja. Nämä aihealueet olivat pitempien kurssin sisällä olleita osa-aiheita. Pilvipalvelujen yleistymisen näkyi oppituntikäytännöissä. Yhä pienempi osuus käytetyistä ohjelmista sijaitsee asennettuna paikalliselle laitteelle. Tämä vähentää tarvetta ohjelmistopäivityksille ja tasoittaa eroja laiteympäristöjen välillä. Kurssien opetussuunnitelmia voitiin laajentaa kattavien pilvipalvelujen ja avoimen lähdekoodin ohjelmistojen ansiosta.

Tietoturvakurssien täyttymistä auttoi verkkopalvelujen ja laitekannan monipuolistuminen, tietoisuus tietoturvan merkityksestä, tarve hyödyntää internetin runsas ilmaisohjelmatarjonta ja halu oppia käyttämään laitteita aiempaa monipuolisemmin. Yhä suurempi osa kursseista käsitteli mobiililaitteita. Turvallinen asiointi, vahva tunnistautuminen (mobiilivarmenne), luotettavan nettisivuston tunnusmerkit ovat toistuvasti mukana kurssien opetussuunnitelmissa.

Mobiililaittepuolella tarjontaan lisättiin uusia viestintä-, sosiaalisen median, tunnistautumisen ja mobiilimaksamisen sovelluksia mm. MobilePay. Sähköinen asiointi nykyajan tietoyhteiskunnassa on jatkuvasti tärkeämmässä roolissa. Puhelinta käytetään asiointiin, johon ennen tarvittiin tietokone, joten tarve puhelinopintoihin tulee kasvamaan.

Seniorikansalaiset opiskelivat tietotekniikkaa yhä laajemmin ja muodostivat tärkeän kohderyhmän. Miesten opiskeluaktiivisuuden lisäämiseksi jatkettiin Huru-ukkojen tietotekniikkaa, jolle järjestettiin toiveiden mukaisesti myös jatkokurssi. Nimen mukaisesti kurssilla opiskeltiin jämakästi ja tavoitteellisesti, mutta ei tosikkomaisesti. Perinteiset tietokonekurssit alkavat ryhmäopetuksessa vähenemään ja monella kurssilla puolet opinnoista oli tietokone- ja puolet puhelinopintoja. Opiskelijoiden yksilölliset tarpeet huomioitiin yksilö- ja pariopetuksessa. Yksilöopetusta pidetään hyvänä palveluna opistolta sen joutavuuden ja opiskelijälähtöisyyden vuoksi.

Linnala järjesti aiempien vuosien tapaan tietotekniikkaopetusta myös Savonrannalla, Punkaharjulla, Hiukkajoella, Kerimäellä ja Enonkoskella. Tarjonnassa oli älypuhelin-, seniori- ja pilvipalvelu -kurssit. Alueilla on pitkälti vakiintunut opiskelijakunta, joille on tärkeää opistopalvelujen jalkauttaminen kaupunkialueen ulkopuolella.

7.5. LINNALAN KUVATAIDEKOULU

Linnalan Kuvataidekoulu järjestää lakisääteistä kuvataiteen ja käsityön taiteen perusopetusta 3–18-vuotiaille lapsille ja nuorille sekä kuvataiteen taiteenperusopetusta aikuisille Savonlinnan seutukunnan alueella. Opetus on laajennettua yleisen oppimäärän mukaista taiteen perusopetusta, joka tarkoittaa arviointavaa itsenäistä työskentelyä nuorten ja aikuisten ryhmissä.

Lasten ja nuorten opetus

Lasten ja nuorten opinnot etenevät tavoitteellisesti tasolta toiselle. Päätötodistuksen saa suoritettuaan perusopinnot (6 opintokokonaisuutta) ja syventävät työpajaopinnot (4 opintokokonaisuutta), yhteensä 10 opintokokonaisuutta sekä tehtyään lopputyön, joka sisältää teoksen, tai teoskokonaisuuden, portfolion työskentelystä ja siihen liittyvät väli- ja loppuseminaarit. Lopputyöntekijät pystyttävät yhdessä teokseen yhteisnäyttelyyn, joka on myös osa oppimisprosessia. Opintojen laajuus on 760 tuntia ja niiden suorittamiseen menee yleensä 9 vuotta. Opinnot muodostuvat yhteisistä ja syventävistä opinnoista, joita on yhteensä kymmenen opintokokonaisuutta. Jaksoja on lukuvuoden aikana kuusi.

Yhteiset opinnot, opintokokonaisuudet 1–3

Kolme ensimmäistä opintokokonaisuutta suoritetaan kukin yhden lukuvuoden aikana. Viikoittainen opintokerta on kestoaltaan 2 oppituntia. Lukuvuodessa on yhteensä 30 opintoviikkoa.

Yhteiset opinnot, opintokokonaisuudet 4–6

Opintokokonaisuudet 4–6 suoritetaan kahden vuoden aikana. Viikoittainen opintokerta on kestoaltaan 3 oppituntia, joista kertyy lukuvuodessa 90 tuntia. Yhdessä lukuvuodessa suoritetaan 1,5 60 oppitunnin laajuista opintokokonaisuutta.

Työpajaopinnot, opintokokonaisuudet 7–10 (syventävät opinnot)

Työpajaopinnoissa opintokokonaisuuden laajuus on 100 tuntia vuodessa. Opintokokonaisuus sisältää 96 oppituntia ja 4 tuntia itsenäistä työskentelyä. Opetus järjestetään 3 viikotunnin opintokerroilla. Kukin opintokokonaisuus kestää yhden lukuvuoden. Opiskelija voi halutessaan valita useamman työpajan saman vuoden aikana suoritettavaksi. Neljäntenä vuonna, opintokokonaisuudessa 10, oppilas tekee opinnoistaan lopputyön, joka sisältää teoksen, tai teoskokonaisuuden, portfolion työskentelystä ja oman teoskokonaisuuden ripustamisen Linnalan Kuvataidekoulun lopputyönäyttelyyn. Lopputyö voi olla teos, teossarja, tuote tai muu visuaalinen esitys. Lopputyön tekeminen on vapaaehtoista ja 10. opintokokonaisuuden voi suorittaa myös tekemättä lopputyötä. Tällöin saadaan opinnoista osallistumistodistus.

Aikuisten opetus

Aikuisten opintojen laajuus on 800 tuntia ja ne voi suorittaa 8 vuodessa. Aikuisten taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opinnot muodostuvat perus- ja työpajaopinnoista, joita on yhteensä kymmenen opintokokonaisuutta (6 + 4). Aikuistenkin opintoihin kuuluu vapaaehtoisena lopputyön tekeminen.

Yleinen toimintastrategia

Taiteen perusopetuksen lisäksi Linnalan Kuvataidekoulu järjestää mm. kesäleirejä, on aktiivisesti mukana erilaisissa taide- ja kulttuuriprojekteissa, sekä järjestää tilauskoulutusta ja yksilöopetusta kysynnän mukaan. Kuvataidekoulu pyrkii vastaamaan laajentuneen Savonlinnan seutukunnan tarpeisiin aktiivisesti. Yhteistyötä tehdään alueen taideoppilaitosten, sekä muiden Savonlinnan seudulla toimivien kulttuuritoimijoiden kanssa. Linnalan Kuvataidekoulu on mukana Savonlinnan kaupungin Koulut ja kulttuuri -yhteistyöryhmässä.

Linnalan Kuvataidekoulussa opiskelee vuosittain reilut 200 opiskelijaa, ikäjakaumaltaan n. 3–80-vuotiaita. Kuvataidekoululla on vankka asema alueen vapaa-ajan toimintojen tuottajana. Savonlinnan kaupunki on Linnalan Kuvataidekoulun merkittävä yhteistyökumppani, joten Kuvataidekoulun on tärkeää olla omalta osaltaan mukana tukemassa alueen kestävästä kehityksen aluestrategiaa.

Pyrimme taideoppilaitoksena tukemaan opiskelijoiden luovuutta ja vaikuttamaan ympäristölähtöisiin valintoihin, ettei aina tarvitse ostaa uutta, voi myös tehdä itse. Pyrimme jakamaan globaalia ympäristötietoutta, kansainvälisyyttä ja ymmärrystä maapallon nykytilasta ja edistämään ymmärrystä siitä, että itse voi vaikuttaa asioihin esimerkiksi taiteen keinoin.

Toimintavuosi Linnalan Kuvataidekoulussa

Opetus toteutui kokonaan lähiopetuksena koronasäännöt huomioon ottaen. Syyskaudella Suomen Setlementtiliiton lapsi- ja nuorisotyön tukemana järjestettiin kaksi maahanmuuttajalapsille ja –nuorille suunnattua perinnekäsityöpajaa. Työpajat saivat hyvän vastaanoton ja niitä toivottiin lisää. Työpajat osoittautuivat hyväksi sosiaalistavaksi kanavaksi Ukrainasta tulleille maahanmuuttajille.

Kulttuuripolku-työpajat

Linnalan Kuvataidekoulu tekee yhteistyötä Savonlinnan kaupungin kanssa Kulttuuripolku-työpajojen järjestäjänä. Kevätkaudella työpajat järjestettiin jälleen Riihisaaren museolla. Työpajoissa vieraili noin 200 kolmasluokkalaista opettajineen. Linnalan Kuvataidekoulusta Marianne Ketolainen ja Pauliina Härkönen toimivat työpajojen opettajina. Marianne Ketolainen vieraili opettamassa lisäksi seutukunnan muissa toimipisteissä Savonrannan, Punkaharjun ja Kerimäen kouluilla.

Kuva: Linnalan Kuvataidekoulun kevätnäyttelyssä esiintyi Taavi Kervinen instrumenttinaan säkkipilli.

Opetukseen liittyvien tavoitteiden toteutuminen

Opetuksen pääsisältö oli perinteisissä ja vakiintuneissa osa-alueissa, joita kuvataiteessa ovat mm. piirustus, maalaus, grafiikka, keramiikka, sarjakuva, valokuvaus ja rakentelu sekä käsityössä mm. esinesuunnittelu ja esineiden valmistus, tekstiilin ja vaatetuksen suunnittelu ja valmistus sekä ympäristön rakentaminen ja suunnittelu. Valokuvauksen jaksot olivat mukana kaikissa työpajaopinnoissa sekä nuorilla että aikuisilla. Opetuksen strategiana on opiskelijoiden kuvanlukutaidon kehittäminen. Arkkitehtuurin opetus vahvisti paikkansa opetussuunnitelmassa, ja tilasuunnittelun alkeita opetettiin mahdollisimman monelle ryhmälle. Opetuksessa pääpaino oli opiskelijoiden omakohtaisessa opetussuunnitelmaan pohjautuvassa työskentelyssä, säännöllisyydessä ja vuorovaikutuksessa ryhmässä. Opetushallituksen rahoittaman mediataidekasvatushankkeiden myötä mediatuotantoa ja sosiaalisen median eri osa-alueita vahvistettiin, ja Linnalan Kuvataidekoulu tuotti säännöllisesti sisältöä Facebook- ja Instagram -sivuilleen.

Arviointi

Itsearviointi, vertaisarviointit ja lopputyön arviointit ovat tulleet vahvasti mukaan taiteen perusopetuksen opiskeluun. Opiskelijoita ohjattiin edelleen oman työskentelynsä dokumentointiin ja itsearviointiin, jotka ovat pohjana opettajien arvioinneille. Linnalan Kuvataide oli mukana kehittelemässä Taiteen perusopetuksen osaamismerkkijärjestelmää viiden muun kuvataidekoulun kanssa ja merkit otetaan käyttöön keväällä 2023.

Savonlinnan kuvataidekoulun tuki ry

Savonlinnan kuvataidekoulun tuki ry oli mukana Linnalan Kuvataidekoulun arjessa mm. tärkeällä avustustoiminnalla vuosittain Opintoinfoilaisuuksissa ja kevätnäyttelyn avajaisissa, sekä auttamalla eri näyttelyjen ripustamisessa. Savonlinnan kuvataidekoulun tuki ry on mukana myös haettaessa määrä- ja hankerahoja koulun toimintaan.

Linnalan Kuvataidekoulun Kevätinäyttely ja Lopputyönäyttely

Linnalan Kuvataidekoulun oppilastöiden kevätinäyttely 2022 ja Lopputyönäyttely 2022 järjestettiin totuttuun tapaan Taito Shopin näyttelytilassa ja Kuvataidekoulun grafiikan luokassa 1.4.-23.4. Kevätinäyttelyn, kuten koko vuoden opintojenkin teemana oli ”Matkalla maailman ympäri”. Näyttely sai positiivista palautetta kävijöiltä, joita oli n. 1000. Lopputyön Linnalan Kuvataidekoulussa suoritti 6 opiskelijaa, 2 aikuista ja 4 nuorta.

7.6. KUVATAITEIDEN JA MUOTOILUN OPETUS

Linnalan Opiston taideaineiden opetus tarjosi monipuolista kuvataiteen, keramiikan, lasinsulatuksen, ikonimaalauksen ja valokuvauksen opetusta Savonlinnan seudun asukkaille. Kevätinäyttely järjestettiin Linnalan opiston luentosalissa 28.5.–14.6.

Opiskelijälähtöisyys

Taideaineiden opetuksessa pääpaino oli opiskelijoiden oma-kohtaisessa työskentelyssä ja pitkäjänteisessä tutustumisessa työskentelytekniikkaan. Työskentelyn ohessa opetus sisältää taiteen teoriaa ja historiaa. Opetus pyrki vastaamaan opiskelijoiden toiveisiin siitä mitä erityisesti he haluaisivat opinnoissa painotettavan. Tavoitteena oli säännöllinen ja pitkäjänteinen opiskelu ja antoisa vuorovaikutus samanhenkisessä ryhmässä.

Opetustarjonta

Kuvataiteessa opetusohjelmassa olivat perinteiset maalaustekniikat mm. öljyväri-, akvarelli- ja ikonimaalaus. Opiskelijoille, jotka haluavat kokeilla useita maalaustekniikoita, oli mahdollisuus opiskella Maalauksen luovat tekniikat -ryhmässä, jossa lukuvuoden aikana käytiin läpi 4 eri maalaustekniikkaa kuuden viikon jaksoissa. Yksi tekniikoista oli vahamaalaustekniikka, joka suosio yllätti positiivisesti. Vahamaalaustekniikasta järjestettiin keväällä myös yksityisopetusta. Piirustusta pystyi opiskelemaan toivotussa Elävän mallin piirustus –työpajassa. Keramiikassa perinteiset käsinrakennus- ja rakutekniikka olivat kurssitarjonnan keskiössä. Syksyllä 2022 lasinsulatuskurssit nostivat suosiotaan muutaman vuoden tauon jälkeen.

Kuva: Vahamaalaus oli yleistä antiikin aikana ja keskiajalla. Vahamaalaustekniikassa maalataan sulatetulla vahalla. Tekniikan suosio yllätti!

7.7. KÄDENTAITOJEN JA KOTITALOUDEN OPETUS

Kädentaitojen vakiintuneita ja suosittuja kursseja olivat teknisen työn kurssit Savonlinnan ammattiopisto Samiedun ja verhoilukurssit Verhoomo Millin tiloissa. Myös perinnekäsityöt kiinnostivat syyslukukaudella. Keväällä ohjelmassa olivat lisäksi pihapatsaat ja koukuttavat lankatyöt.

Yhteistyö Taito Itä-Suomi ry:n kanssa jatkui siten, että osa tekstiilityön lyhytkursseista toteutettiin käsityökeskuksen järjestäminä Puistokatu 7:n tiloissa. Kevään kurseja olivat Huovutetut istuinalustat ja pannumyssyt, Lusikkakorut sekä Mosaiikkipöydät ja tarjottimet. Syksyllä kursseina oli Posliinikorut, Huovutetut tossut sekä Valotalot.

Kuva. Kotitalouden lyhytkursseilta saamat vinkit kiinnostivat monia kotikokkailusta ja leivonnasta kiinnostuneita opiskelijoita.

7.8. TEATTERIN, ILMAISUN JA KIRJALLISUUDEN OPETUS

Teatteri-ilmaisun lapsiryhmä (9–12 v.) ja Linnalan nuorisoteatteri 13–18-vuotiaille aktivoivat nuoria alakouluikäisestä lähtien teatterin ja ilmaisun ihmeelliseen maailmaan.

Linnalan aikuisteatteri valmistaa esityksiä seniori-ikäisten päiväryhmän ja iltaryhmän toimesta teatteriohjaaja Martti Luukon ohjaamana. Esitykset ovat Linnala-salissa. Linnalan teatterin päiväryhmä (seniorit) valmistivat esitykseksi Aili Lindénin komediallisen pienoisnäytelmän Hemmetin karkauspäivä. Iltaryhmä valmisti Anneli Pukeman vauhdikkaan komedian Rakastettu Johansson.

Molemmat ryhmät esittivät 5 näytäntöä helmi-huhtikuussa. Syyslukukaudella työstettiin ja harjoiteltiin uusia näytelmiä. Kevätkaudella Linnalassa vieraili Timoi Munne, joka esitti monologina pienoisnäytelmän Unis da miero - Karjalaispojan kasvutarina.

Runopiiri Linnan Lausujia ohjaa Kaarina Lavonen. Ryhmä esitti maalikuussa pääsiäisviikolla runomatiinean Valoa kohti - runoja murheesta ja ilosta. Linnan Lausujat oli mukana järjestämässä keväällä Runopuulaaki-lavarunokilpailua Kulttuurikellariin. Marraskuun lopulla ryhmä esitti matinean "Ihmisestä on kysymys", joka koostui ryhmän lausujien mielirunoista. Lisäksi ryhmä oli mukana järjestämässä joulurunuokioita. Ryhmä osallistui syyskuussa alexander-tekniikan kursseille, kouluttajana näyttelijä, alexander-tekniikanopettaja (STAT) Riitta-Liisa Helminen-Orasmaa.

Luovan kirjoittamisen syyskauden uutuuksena järjestettiin elämäkertakurssi. Kurssin aikana syntyneistä teksteistä jokainen koosti elämäkerran tai muistelmat.

7.9. YHTEISKUNNALLISTEN AINEIDEN JA KANSALAISTAITOJEN OPETUS

Yhteiskunnallisista kurssiteemoista tähtitiede oli suosittu ja toivottu kurssi. Kurssin opettajana toimi tähtitieteen tohtori Eira Kotoneva. Sijoittaminen oli edelleen hyvinkin vetovoimainen kurssiaihe. Opettajana toimi Savonlinnan osakesäästäjien sihteeri Sirkku Liimatainen. Järjestyksenvalvojan peruskurssi toteutui taas syyskaudella tauon jälkeen, ja 13 opiskelijaa suoritti järjestyksenvalvojakortin.

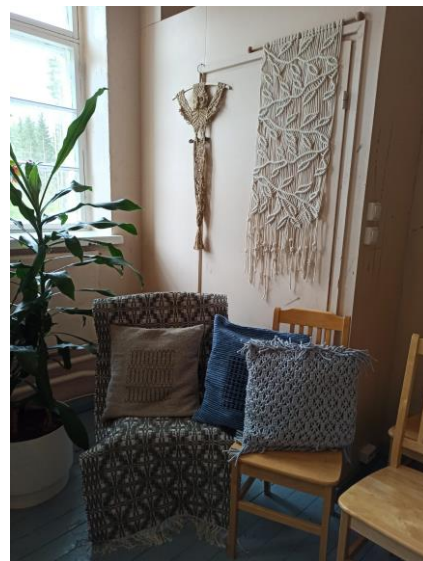
Yleisluentona järjestettiin mm. Arjen turva -luento, joka pohjautui 72 tunnin varautumissuosituksen esittelyyn. Muita suosittujen luentojen teemoja olivat edunvalvonta ja edunvalvontavaltuutus, testamentti ja perukirja. Luennoitsijana toimi varatuomari Toni Andersin. Tietoiskuina järjestettiin 10 luentoa yhteistyössä Linnalan omaishoidontuen kanssa. Yhteistyössä Liikenneturvan kanssa toteutettiin luento ajokyvyn heikkenemisestä.

Kurkistuksia kotiseutuun -retki – 'Parikkala, rajapitäjän historiaa' toteutui toukokuussa. Retkellä tututtiin Koitsanlahden hoviin, Parikkalan kirkkoon ja rajaseudun historiaan. Lisäksi kuultiin mm. Ristimäen kartanon historiaa ja menomatalla kierrettiin Putikon kylän kautta. Lounas nautittiin Koitsanlahden vanhalla kansakoululla ja päiväkahvit nautittiin Aseman taidelaiturilla. Retki järjestettiin yhteistyössä Savonlinnan oppaat ry:n ja Pyhän Olavin Kilta ry:n kanssa.

7.10. KERIMÄEN, PUNKAHARJUN JA SAVONRANNAN ALUEIDEN OPETUS

Opistopalvelujen alueellinen tarjonta ja opetuksen saavutettavuus on pyritty säilyttämään hajauttamalla toimintaa eri puolille pitäjää, jotta palvelut olisivat lähellä käyttäjiä. Haja-asutusalueella kursseja järjestettiin kouluilla ja kylätaloissa, taajaman lisäksi Anttolassa, Louhella ja Makkolassa. Liikuntaryhmiä oli opintoryhmistä eniten lukumääräisesti.

Kerimäellä musiikin opetus keskittyi pianon ja laulun yksilöopetukseen. Kirjallisuudessa oli tarjolla sanataideopetusta, joka sisälsi monipuolisesti erilaista luovaa kielellistä ilmaisua. Tietotekniikassa kohderyhmänä olivat seniorit. Opetusta saatiin puolet tietokoneen ja puolet älypuhelimien käytössä. Kädentaitojen ryhmiä oli Kerimäen taajamassa sekä Makkolassa ja Silvolassa. Huonekalujen verhoilu/entisöinti oli hyvin suosittu opiskelijoiden keskuudessa. Posliinimaalaus ja ikäihmisten virikeryhmä, sekä Lukupiiri kehitysvammaisille jatkoivat vakiintunutta toimintaansa. Liikunnassa oli tarjolla Niska-hartiajumppaa, kahvakuulatunteja, kuntoliikuntajumppia ja kuntosaliryhmät työikäisille ja senioreille. Kerimäen liikuntahalli mahdollisti kuntosalitoiminnan ja isot jumpparyhmät. Tanssiharrastusta pääsi toteuttamaan Tanssin taikaa, Kerimäki -LATTARIT ryhmässä, joka oli toteutettu yhdessä Etelä-Savon Liikunta ry:n (ESLi) hallinnoiman Tanssin taikaa ja tasapainoa 2-hankkeen kanssa.

Kevätnäyttelyssä Kerimäen kirjaston kokoustilassa 9.–10.4. oli esillä Makkolan kudontaryhmän, Silvolan käsityöryhmän, Kerimäen päiväkasityö- ja posliinimaalausryhmän töitä. Kävijöitä oli n. 75 henkilöä.

Punkaharjulla vuosi oli muutosten aikaa. Jouduttiin yllättäen pois Kuusitie 1:n tiloista, ja oli nopealla aikataululla mietittävä uudet tilat. Sopiva tila löytyi osoitteesta Kauppatie 16, joka oli ollut ennen kirjapainon käytössä. Paikka tarvitsi remontointia ja pintojen uusimista. Uusiin tiloihin päästiin muuttamaan 1.11. Ryhmistä sinne siirtyivät Punkaharjun Runoryhmä, Kirjapiiri, Kudonta ja Iltakäsityöt, Tietokoneen siivous, Keramiikkaryhmä, Verhoilu, Punkaharjun Pelimannit sekä Punkaharjun yksilöopetuksia laulussa,

ukulelen soitossa ja pianossa. Uutena kurssina aloitti Ukulelen peruskurssi aikuisille, ja se sai hyvin innostuneen vastaanoton.

Punkaharjun kevätnäyttely pidettiin 23.–24.4. ja esillä oli Vaaran käsityöryhmän, Särkilahden posliinimaalausryhmän, Punkaharjun kudonta-, posliinimaalaus-, keramiikka-, raku-keramiikka- ja lasinsulatusryhmän töitä. Kävijöitä oli n. 80 henkilöä. Hiukkajoen käsityöryhmän työt olivat esillä Hiukkajoen kylätalolla kylätapahtuman yhteydessä.

Punkaharjun opetustarjontaan sisältyi kädentaitoja, musiikkia, ilmaisua, liikuntaa ja taidetta. Kuorotoiminta oli aktiivista Punkaharjun Naislaulajien ja Punkaharjun Mieslaulajien ansiosta. Puruveden Pelimannit harjoittelevat ja esittävät sovitettua kansanmusiikkia ja vanhaa tanssimusiikkia. Tanssin taikaa kursseille Punkaharjulla, oli mahdollisuus tanssin harrastajille osallistua SENIORI, LAVIS ja LATTARI ryhmiin. Nämä oli toteutettu yhdessä Etelä-Savon Liikunta ry:n (ESLi) hallinnoiman Tanssin taikaa ja tasapainoa 2-hankkeen kanssa.

Alueellisen tarjonnan näkökulmasta Hiukkajoki, Kulennoinen, Vaara ja Särkilahti olivat edelleen aktiivisia kyliä myös opistotoiminnan kannalta.

Linnala osallistui Punkaharjun Jouluraittiin 25.11. pitämällä avoimet ovet uudessa Punkaharjun toimipisteessämme. Paikalla esiintyivät Punkaharjun Naislaulajat, Puruveden Pelimannit sekä Tiernapojat Leena Astikaisen johdolla. Samalla vietettiin pitkäaikaisen tekstiiliopettaja Aune Keinäsen läksiäisiä.

Savonrannalla opetusta annettiin musiikissa, kädentaidoissa ja tietotekniikassa. Iloisen yhdessäolon merkeissä Jauhikkokurssilla soitettiin perinteistä savonrantalaista Villas-mallin jouhikko. Kädentaitajia oli puutyö- ja entisöinti- sekä Käsin tekemisen iloa Rönkkötalo -kursseilla. Opintoryhmiä oli Savonrannan koululla, Rönkkö-talossa, Sampolassa ja Savonranta-talossa. Yhteistyötä Savonrannan Kädentaitajat ry:n kanssa jatkettiin järjestämällä käsityökurssit Rönkkö-talossa ja Savonranta-talossa.

Savonlinnan kaupunki avusti vuonna 2022 Savonrannalla tapahtuvaa opistotoimintaa 21 103 eurolla sekä Kerimäellä ja Punkaharjulla annettavaa opetusta 80 775 eurolla. Savonlinnan kaupungin ja Linnalan opiston välinen vuoden 2016 alusta alkanut ostopalvelusopimus kattoi vuonna 2022 yhden henkilön työpanoksen, joka päättyi 30.11.2022.

7.11. ENONKOSKEN ALUEEN OPETUS

Enonkosken kunnan kanssa toistaiseksi tehty erillissopimus opistopalveluiden tuottamisesta Enonkosken kunnassa jatkui. Vuonna 2022 Enonkosken kunta maksoi opetuspalveluista Linnalan opistolle 23 500 euroa, opetusta Enonkoskella järjestettiin 643 tuntia. Opintoryhmiä suunniteltiin yhteistyössä Enonkosken sivistystoimen kanssa, kuntalaisten toiveet huomioiden.

Opetustarjonnassa keskeisimpiä aineryhmiä olivat musiikki, tietotekniikka, kädentaidot sekä keramiikka. Keramiikkakurssi, jooga ja terveysliikunta sekä ruokakurssi, olivat edelleen suosituimpia opintoryhmiä. Uutena oli kalankäsittelykurssi Simanalán kylätalossa, jossa käsiteltiin lähivesistä pyydettyä kotimaista kalaa. Esikoulu- ja alakouluikäisille tarkoitettu lasten kuvataidekurssi oli suosittu monipuolisen sisältönsä puolesta, aiheina mm. maalaus, savityöskentely, pleksimaalaus, vain jotain mainitaksemme. Kursseja oli tarjolla pääosin Enonkosken koululla ja Simanalán kylätalossa. Muita opetuspaikkoja olivat Vanhustentalon kerhotila ja Koskipirtin nuorisotila. Kädentaitojen pop-up tilaisuus järjestettiin Simanalán kylätalossa.

Enonkosken kevätnäyttely oli paikallisen kyläyhdistyksen tapahtuman yhteydessä. Esillä oli Simanalán kudonta-, keramiikka-, raku-keramiikka-, ja mosaiikkiryhmän töitä. Kävijöitä oli noin 50 henkilöä.

8. LINNALAN LEIKKIKOULU

Leikkikoulu varhaiskasvatusyksikkönä koki mielenkiintoisen vuoden 2022. Kaupungin lapsimäärän radiikaali vähenemisuhka ei toteutunut, vaan edelleen monet perheet saivat lapsilleen toiveittensa mukaisen varhaiskasvatuspaikan pienessä 1–6-vuotiaiden sisarusryhmässä Leikkikoulussa. Varhaiskasvatussuunnitelman mukainen monipuolinen hoito, kasvatus ja opetus toteutui neljän pätevän, vakinaisen työntekijän toimesta. Englantipainotteisuus toteutui viikoittaisina englantituokioina 3–4 - ja 5–6 -vuotiaiden pienryhmille sekä aamupiireillä kaikenikäisille laulujen, lorujen ja leikkien muodossa. Kahden esikouluikäisen vanhemmat valitsivat lapsensa esiopetuspaikaksi Leikkikoulun. Vastuuhenkilönä/esikoulunopettajana oli Kirsi Kohonen.

Hoitolapsien määrä kevätkaudella oli yhteensä 22 lasta, joista 6 alle 3-vuotiaita ja syyskaudella 15 (17) lasta, joista 5 (7) alle 3-vuotiaita. Kesäkuussa hoidossa oli päivittäin 11–17 lasta ja heinäkuun alussa 5 lasta. Leikkikoulu oli suljettuna 11.-31.7, mikä helpotti henkilökunnan loma-aikatauluja. Kevät- ja joulujuhlat voitiin taas pitää, ja kaikki lapset pääsivät lavalle. Varhaiskasvatuksen työntekijöiden kauden aikana ottamia tilannekuvia näytettiin juhlissa isolta screeniltä vanhempien ja isovanhempien suureksi iloksi. Kuvia ja videopätkiä on ollut nähtävänä myös leikkikoulun suljetussa Facebook-ryhmässä, jossa suurin osa vanhemmista on mukana. Kevätjuhlassa oli 40 aikuista vierasta ja joulujuhlassa 50.

Opiskelijoita Leikkikoulussa oli Talvisalon koulusta 3 TET-harjoittelijaa. Syksyllä Eezy Valmennuskeskus Oy:n suomen kielen kurssilta oli maahanmuuttajaopiskelija TET-harjoittelussa. Hän toi yksikköön mukavan kansainvälisen tuulahduksen.

Yhteistyö

Kaupungin varhaiskasvatuksen VEO Airi Tiainen kävi neljä kertaa havainnoimassa lapsiryhmää ja antamassa hyviä neuvoja henkilökunnalle. Varhaiskasvatuspäällikkö Anna-Liisa Sairasen ohjaus- ja valvontakäynti toteutui 25.4. sisältäen keskustelun leikkikoulunjohtajan kanssa, muiden työntekijöiden ja lasten tapaamisen sekä kukituksen kiitokseksi yhteistyöstä. Syksyllä kaupungin VEO Maija Kaarkoski vieraili Leikkikoululla esittelemässä TuTa-hanketta ja pitämässä palaveria koko henkilökunnalle tuen tarpeessa olevien lasten kanssa työskentelyyn ja inklusiivisiin periaatteisiin liittyen. Yhteistyötä tehtiin myös perhepalvelukeskuksen kanssa sisältäen asiantuntijoiden havainnointikäyntejä leikkikoululla sekä konsultaatiota yksittäisten lasten asioissa.

Lionsklubi Savonlinna/Eerikki lahjoitti Leikkikoululle 400 € lahjashekin käytettäväksi lasten liikunta- ja leikkivälineisiin. Hankimme sillä tarpeellisia leluja sekä kesän että talven ulkoleikkeihin.

Yhteistyönä Linnalan opiston musiikinopetuksen kanssa kuusi leikkikoululaista osallistui Maija Keskisen soitonopetukseen hoitopäivän aikana. Joulukuussa heidän soittoesityksensä kuvattiin videolle ja laitettiin leikkikoulun suljetulle Fb-sivulle vanhempien iloksi.

Kirsi Kohonen ja Mari Koivu osallistuivat Linnalan työsuojelu- ja yt-toimikuntien työskentelyyn. Leikkikoulun isommat lapset kävivät laulamassa seniorikeskuksen asiakkaille kesäkuussa ja marraskuussa. Yhteistyö seurakunnan kanssa sisälsi lapsille suunnatun pääsiäisvaelluksen srk-keskuksessa kiirastorstaina. Leikkikoulun 5-6 -vuotiaat osallistuivat Xamkin liikunnanohjaajaopiskelijoiden järjestämän Joulumysteeri-tapahtuman kenraaliharjoitukseen Sulosaassa marraskuussa.

Yhteistyö kaupungin ruokapalveluiden kanssa jatkui edelleen päivittäisenä lounasruokailuna musiikkiopiston ruokalassa. Koulujen loma-aikoina lounaat tilattiin leikkikoululle Karpalo-kodin keittiöstä. Aamu- ja välipalat valmistettiin ja syötiin leikkikoulun tiloissa.

Koulutusta

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet uudistuivat 2022, ja se toi muutoksia myös lapsen vasuun. Kaikki työntekijämme osallistuivat aiheeseen liittyvään webinaariin keväällä 2022 ja totuttelimme myös käytännössä uudistetun vasukaavakkeen laatimisen uusiin ohjeisiin, lasten yksilölliseen tukemiseen sekä inklusioperiaatteen huomioimiseen lasten ja vanhempien kohtaamisessa.

MiniMove-webinaariin osallistuivat Mari Koivu ja Kristiina Sairanen, Varda-webinaareihin Kirsi Kohonen ja Sivistan Teams-palaveriin Tuula Pölönen. Kaikki suorittivat myös tietosuojakoulutuksen webinaarina. Koronarajoitusten vuoksi eivät toteutuneet kaupungin varhaiskasvatuksen koulutustapahtuma aiheesta leikki, eikä eri setlementtipäiväkotien henkilöstötapaaminen Linnalassa.

Taloustilanne oli hyvä vuoden päättyessä, mikä on seurausta asiakkaiden määrästä ja alle 3-vuotiaiden isosta osuudesta siinä, sekä taloudellisesta toimintamallista. Kysyntää varhaiskasvatuspaikoista oli riittävästi, joten jatkuvuus Savonlinnan kaupungin palvelusetelipäiväkotina oli luontevaa.

9. LINNALAN SENIORIKESKUS

Seniorikeskuksen toiminnan tavoitteena on tarjota monipuolista ja kotona asumista tukevaa päivätoimintaa ikääntyville. Toiminnan tavoitteet ovat ikääntyvien yhteisöllisyys ja osallisuus, joita edistetään liikunnallisilla, muistia ylläpitävillä, omatoimisuuteen kannustavilla- ja ikääntymiseen sopeuttavilla laadukkailla ohjaustoiminnoilla.

Yhteistyötä tehtiin terveydenhuollon, sosiaalitoimen ja sosiaali- ja terveysalan oppilaitosten kanssa. Yhteistyö omaisten kanssa oli tiivistä ja välttämätöntä. Sosterin kotihoito oli olennainen väylä uusien asiakkaiden rekrytoinnissa. Seniorikeskuksen henkilökunta vastasi SPR:n verenluovutuskahvituksista.

ASIAKASRYHMÄ	OSALLISTUMISKERRAT
Senioreiden päivätoiminta	1659
Juttu-Tupa afaatikoille	146
Yhdistysten kerhotoiminta	681
Erytisryhmät (kehitysvammaiset)	599
Yhteensä	3085

Senioreiden päivätoimintaa järjestettiin kaksi kertaa viikossa. Asiakkaiden keski-ikä oli noin 85 vuotta. Asiakkaalta perittävään päivämaksuun (20 € / 25 € saunapäivä) sisältyi aamiainen, lounas, päiväkahvi sekä ohjattu toiminta. Lisäksi seitsemälle yhdistykselle järjestettiin kerhotoimintaa toiveiden mukaan.

Erityisryhmien ohjaus oli osa toiminnallista työtä. Kehitysvammaisten erityisryhmiä ohjattiin kolmessa Attendon asumisyksiköissä (Pehtoori, Ruustinna ja Ahola) sekä Linnalassa. Kerhoihin osallistui yhteensä 49 henkilöä joka toinen viikko. Korona-ajan jälkeen saatiin järjestää yhteiset kevätkarkelot, joulujuhlan sekä Halloween diskon.

Ikääntyvien joululahjakeräys järjestettiin yhteistyössä Virikkeillä virkeäksi-hankkeen

kanssa ja se saavutti vielä suuremman suosion kuin edellisvuonna; keräyksen myötä saatiin 450 lahjaa ja 800 joulukorttia ilahduttamaan savonlinalaisia ikäihmisiä.

Henkilökuntaa oli seniorikeskuksessa yksi kokoaikainen ohjaaja. Tarvittaessa palkattiin tuntityöntekijöitä viriketoiminnan ohjaamiseen sekä ruokahuoltoon. Oppisopimusopiskelijan (lähihoitaja) työpanos ohjautui seniorikeskukseen Paikka auki -hankkeen rahoituksella (STEA) heinäkuun loppuun asti. Lisäksi 2–3 henkilöä toimi seniorikeskuksessa työvoimapoliittisin järjestelyin joko kuntoutustuella tai työkokeilussa.

10. VIRIKKEILLÄ VIRKEÄKSI -HANKE

Virikkeillä virkeäksi on Kyyhkylä-säätiön rahoittama hanke, jonka aikana laajennetaan ikäihmisille suunnattua viriketoimintaa Savonlinnan kaupunkikeskustan ulkopuolelle. Hankkeen toteutusaika on 1.9.2022 - 30.4.2023. Virikekerhoja järjestetään tarvelähtöisesti Kerimäen, Punkaharjun ja Savonrannan kaupunginosissa tai kylillä sekä Savonlinnan haja-asutusalueella ja kaupunkitaajaman senioritalojen kerhohuoneissa. Virikekerhoissa on ohjatusti mm. askartelua, laulamista, jumppaa, pelejä, ulkoilua, lehdenluku-tuokioita, juttutuokioita ja kahvitaukioita. Virikekerho on osallistujille maksutonta ja kestää kerrallaan 2–3 tuntia. Kerhot kokoontuvat ryhmän toiveiden mukaan joko viikoittain tai joka toinen viikko.

Toimintavuoden hankeaikana syys-joulukuussa kerhoja kokoontui Savonrannan taajamassa ja Rönkönvaaaran kylällä, Punkaharjun taajamassa, Savonlinnan taajamassa palvelukoti Venlan ja Rantakodin kerhohuoneissa, yhteensä 36 kokoontumiskertaa, ja osallistujia niissä oli 273 käyntikertaa. Kerhoihin osallistui kerrallaan 3–10 henkilöä.

Virikkeillä virkeäksi -hanke teki Mikkelin taidemuseon Meijän museo – alueellista taidemuseotyötä yhdessä - hankkeen kanssa yhteistyötä järjestämällä virikekerhoihin sarjakuvan piirtämistä ja vesivärimaalusta suolatekniikalla taidetyöpajoja kolmessa eri kerhohuoneessa.

Seniorikeskuksen kanssa yhteistyönä järjestettiin ikäihmisten joululahjakeräys, jonka myötä tunte mattomalta lahjoittajalta joululahjan sai 450 ja joulukortin 800 savonlinnaista ikäihmistä. Liki 50 omaishoitotilanteessa olevaa perhettä sai jouluherkkukorin ilahduttamaan joulua. Joululahjojen ja -korttien jakamisessa tehtiin hyvää yhteistyötä Sosterin kotihoidon, seniori- ja palvelutalojen henkilökunnan kanssa. Kyllillä myös virikeryhmäläiset osallistuivat lahjojen perille viemiseen.

11. LINNALAN OMAISHOIDONTUKI (STEA AK3)

Alkuvuoden hankkeessa työskenteli Soili Poikela. Pirjo Jäntti Leskinen palasi työhön vuorotteluvapaan päätyttyä 27.2.

Linnalan omaishoidontuki tarjoaa omaishoitotilanteessa oleville perheille ohjausta, neuvontaa, koulutusta, vertaistukea sekä viriketoimintaa erilaisten tapahtumien ja retkien muodossa. Yhteistyöverkosto on kattava ja siihen kuuluu mm. Itä-Savon sairaanhoitopiiri SOSTERI, Savonlinnan seudun omaishoitajat ry, Pieksämäen omaishoitajat ry/OmaisOiva-projekti sekä Etelä-Savon muistiluotsi. Omaishoitajaliitosta työntekijä sai ajankohtaista tietoa reaaliaikaisesti osallistumalla liiton tarjoamiin koulutuksiin ja muihin tapahtumiin etäyhteyksillä.

Kevätkaudella tarjottiin omaishoitajille mahdollisuus osallistua työnohjaukselliseen omaishoitoryhmään ja vertaistukeen. Kokoontumiskertoja oli 12 ja käyntikertoja 38.

Toukokuussa käynnistyi yhteistyö Järjestöalo Kolomosen koordinoiman SOSTERIN Kansalaistorilla toteutettavan OLKA-toiminnan kanssa. Toimintojen esittely OLKA-pisteellä osoittautui loistavaksi mahdollisuudeksi lisätä tietoisuutta Linnalan toiminnoista, tavoittaa kohderyhmiin kuuluvia ja luoda uusia toimintatapoja verkoston välillä. Toimintavuonna Linnala vietti OLKA-pisteellä 12 aamupäivää, ja Linnalan Roll-up oli esillä tilassa kaiken aikaa. OLKA –toiminnan kautta levisi myös eri viestimiin, yhteistyöverkostolle ja asiakaskunnalle tietoa Linnalan matalan kynnyksen palveluista. Linnalasta toimintaa koordinoi Omaishoidontuki.

Linnalan Omaishoidontuki oli mukana suunnittelemassa OKA-kokemusasiantuntija-koulutuksen toteutusta Etelä-Savon alueella. Pirjo Jäntti Leskinen on suorittanut Kokemusasiantuntijakouluttaja-koulutuksen ja näin ollen voi toimia kouluttajana 6–8 kk kestävässä koulutuksessa.

Syyskaudella järjestettiin omaishoitajille Ovet-valmennus yhteistyössä Pieksämäen omaishoitoyhdistyksen kanssa. 16-tuntia / 6 kokoontumiskertaa kestävään valmennukseen osallistui 8 omaishoitotilanteessa olevaa henkilöä. Valmennus on Omaishoitajaliiton kehittämä malli, ja siinä saa toimia vain liiton kouluttamat henkilöt. Pirjo Jäntti Leskinen toimi valmennuksen toisena kouluttajana.

Toimintavuonna toteutettiin tapahtumia uudella korona-ajan jälkeisellä innolla. Omaishoitoperheiden kesäretki toteutettiin yhteistyössä Etelä-Savon omaishoitoverkoston kanssa ja se suuntautui Leppävirralle. Osallistujia oli yhteensä 134 hlöä, joten vertaistukeen oli mahdollisuus yli kuntarajojen. Ruokailu ja

musiikkituokio mahdollistuivat Konnuksen kanavalla, jossa emäntänä ja musiikkivastaavana toimi mm. Anna Hanski. Seuraavaksi riensimme iltapäiväkahville Alapihan kartanolle, jossa meitä oli vastassa oopperalaulaja Jorma Hynninen, joka kertoi meille mm. Kartanon historiasta. Retken suunnittelusta ja käytänteistä vastasi Linnalan omaishoidontuki/ Pirjo Jänntti Leskinen

K-kauppiasliitto vietti 110-juhlavuottaan ja teki lahjoituksen, jolla järjestettiin osallistujille maksuton virkistyspäivä +65-vuotiaille omaishoitajille. Tapahtuma toteutettiin Mikkelissä, Pieksämäellä ja Savonlinnassa yhteistyössä Etelä-Savon omaishoitoverkoston kanssa. Savonlinnassa päivä toteutettiin syyskuussa Majoitusliike Yömyyssyssä nauttien herkullinen juhla-lounas ja musiikkituokio Vesku Pulkkisen johdolla. Ilmoittautumiset tapahtumiin koordinoi Linnalan omaishoitotuki. Osallistujia Savonlinnassa oli 14.

Etelä-Savon hyvinvointialueen omaishoitoyhdistys sai hankerahoitusta (v. 2022–2023) Kyyhkylä-säätiöltä Voimasointu- Musiikista voimaa omaishoitoperheille Etelä- Savossa -toimintaan. Savonlinnassa hanke toteutuu Linnalan Seniorikeskuksessa. Musiikinopettaja Maija Keskinen johdolla omaishoitajaperheille tarjottiin mahdollisuus osallistua iloa tuottaviin lauluhetkiin syyskaudella. Tilaisuuksia järjestettiin neljä kertaa ja niihin osallistui yhteensä 51 henkilöä. Savonlinnassa toimintaa koordinoi Linnalan omaishoitotuki.

Valtakunnallisella omaishoitajaviikolla toteutettiin yhteistyössä SOSTERIN ja omaishoitoverkoston kanssa tapahtumat Savonlinnassa Linnalan seniorikeskuksessa, Enonkoskella sekä Kerimäellä. Jokaisessa tapahtumassa ohjelma oli saman kaltainen: Omaishoidon tulevat tuulet: Etelä-Savon hyvinvointialueen asiantuntijan Mali Soinisen videotervehdys, Yhteistyötahojen terveiset, keittolounas ja kahvit, musiikkilista ohjelmaa. Osallistujia oli yhteensä 67. Ilmoittautumiset ja kyytjärjestelyt tapahtumiin koordinoi Linnalan omaishoitotuki.

12. LINNALAN YSTÄVÄNTUVAT

Kolme eri puolilla Savonlinnaa kokoontuvaa ystäväntupaa toimivat vapaaehtoisten päivystäjien kokoon kutsumina, Hernemäen- ja Pääskylahden ystäväntupa kerran viikossa ja Laaksokodin ystäväntupa kerran kuukaudessa. Toiminnan tarkoitus on tarjota ihmisille mahdollisuus osallistua toimintaan, joka torjuu yksinäisyyttä ja syrjäytymistä. Tupien käyttäjät ovat sitoutuneita toimintaan ja kokevat saavansa vertaistukea ja tärkeän tukiverkoston arkeensa.

Tupien toiminta tukee yksilön sosiaalista vuorovaikutusta ja muokkautuu kävijöiden kiinnostuksen kohteiden ja ajankohtaisten asioiden mukaan. Vierailijoina käy eri alojen asiantuntijoita sekä sosiaali- ja terveydenhoitoalan opiskelijoita. Toimintaa ohjaavat myös askartelun ammattilaiset ja harrastajat. Lauluhetket ovat yksi tärkeä toimintamuoto. Ystäväntupien kävijät ovat pääsääntöisesti eläkeläisiä ja ikääntyneitä.

Toimintavuonna Kohderyhmille tarjottiin ystävänpäivä-/ teatteriesitys Linnalassa. Tapahtumaan osallistui 44 henkilöä.

Ystäväntuvat	kävijämäärä (vert. 2021)
Hernemäki, Lounas-kahvila Wirsu	361 (240)
Pääskylähti, Kaartilantie 62	281 (112)
Mertala, Laaksokoti, Notkolantie 10	83 (38)
Yhteensä	725 (390)

Ystäväntupien, Kiputukiryhmän ja Tiistaipiirin yhteinen kevätretki suuntautui Linnalaan, jossa nautittiin Tosikokkien valmistama lounas. Ruokailun jälkeen siirryttiin Riihisaaren museolle, jossa osallistujat tutustuivat näyttelyyn. Vaikka oltiin retkellä kotikaupungissa, paikasta toiseen liikuttiin linja-autolla, ihan retkitunnelmissa siis. Osallistujia oli yhteensä 55.

Vapaaehtoisten virkistys/koulutus iltapäivä toteutettiin Linnalassa elokuussa. Ohjelmassa oli Fysioterapeutti Juha Veinolan luento ja Tuija Penttilän tanssituokio. Osallistujia oli yhteensä 36.

13. LINNALAN VAPAAEHTOISTYÖ JA VERTAISTUKI

Toimintavuonna ryhmien toiminta palautui lähes ennalleen. Syyskaudella vapaaehtoistyöhön liittyi mukaan kaksi uutta ryhmää: Laulua hoivakoteihin-Linnalan lauluryhmä (18 hlö) ja Retrotytöt (12hlö). Laulu-tilaisuuksia syyskaudella oli yhteensä 23 kpl. Hoivakotien asukkaita/päivätoiminnan asiakkaita osallistui tilaisuuksiin 8–25 hlöä/ kerta.

Tosikokit ovat äijäryhmä, joka valmistaa yhdessä ruokaa, leipoo ja ruokailun aikana ”parantaa maailmaa”. Ryhmä tekee myös vapaaehtoistyötä tarjoten osaamistaan Linnalan eri tapahtumissa. Vuonna 2022 toimintaan osallistui 19 yksilökävijää. Ryhmä kokoontui 30 kertaa ja käyntikertoja Linnalan opetuskeittiössä kertyi 414.

Tiistaipiirissä vapaaehtoiset käsityöharrastajat tekevät käsitöitä, joiden myyntituotto ohjataan seniorityölle. Tarvikkeista vastaa Linnalan seniorikeskus. Kierrätysmateriaalien käyttö huomioidaan valinnoissa. Ryhmässä oli 9 vapaaehtoista, ryhmä kokoontui 29 kertaa ja käyntikertoja 142.

Kiputukiryhmä on suljettu vertaisryhmä, joka kokoontuu seniorikeskuksessa joka toinen viikko. Ryhmässä on 7 jäsentä ja ryhmä kokoontui vuoden aikana 19 kertaa. Ryhmään osallistuvat suunnittelevat toimintojen sisällön ja teemat itsenäisesti.

Muu vapaaehtoistyö:

Ukrainan sodan alettua Savonlinnaan alkoi virrata sotaa pakoon lähteneitä perheitä. Avun tarve oli ilmeinen ja näin ollen Linnalan vapaaehtoistyö reagoi tilanteeseen ryhtyen omalta osaltaan tekemään avustustoimintaa maaliskuussa. Yhteistyöverkoston kuuluivat mm. Linnalan monikulttuurityö, SPR Mikkelin vastaanottokeskuksen Savonlinnan toimipiste, Savonlinnan seurakunta, Vapaaseurakunta, savonlinnalaiset yritykset, eri järjestötoimijat ja suuri joukko yksityishenkilöitä.

Ensimmäinen tehtävä oli kalustaa Savonlinnan seurakunnan omistama Savonlinnan keskustassa sijaitseva kerrostalo-osake (3h ja keittiö) asumiskuntoon. Toimeksianto saatiin 13.3 ja 18.3 täysin vapaaehtoisten lahjoitusten tuella ja läheisrakkaudella varusteltu koti sai uudet asukkaat. Toteutus tehtiin Facebookin ja suusta suuhun tiedottamisen avulla. Lahjoittajat toimittivat lahjoitukset suoraan kohteeseen tai vaihtoehtoisesti Linnalaan, mistä ne siirrettiin asuntoon. Projektiin osallistui 30 lahjoittajaa sekä järjestelyssä auttavaa vapaaehtoista.

Toukokuussa järjestettiin verkostojen kanssa yhteistyössä Haka-alueella ympäristön siivoustalkoot makkarapaistoiheen, tapahtumaan osallistui alueelle muuttaneita pakolaisia ja vapaaehtoisia toimijoita 35 hlö. Ilman vapaaehtoisten mukana oloa tilaisuus olisi ollut mahdotonta toteuttaa.

Syyskaudella keräystoiminnan työstäminen jatkui. Lahjoittajat ottivat yhteyttä eri kanavia pitkin ja lahjoituksia otettiin vastaan tarveharkintaisesti. Facebookissa järjestettiin haastekeräys, jonka avulla kerättiin ainakin 50 sankollista hygieniatuotteita SPR:n kalustamiin asuntoihin. Lisäksi vaate- ja tavarankeräys jatkui. Tiivis yhteistyö vastaanottokeskuksen (VOK) kanssa sujuvoitti juuri niiden tavaroiden hankintaa, jotka ovat tarpeellisia. VOK kutsui kokoon yhteistyöverkoston säännöllisesti ja aina tarvittaessa. Toiminta on tällä hetkellä vakiintunut ja sitä jatketaan niin kauan, kun tarvetta ilmenee ja toimintoja muokataan tilanteen mukaan tarpeet huomioiden. Loka-marraskuussa torstaisin klo 18–20 työskenneltiin VIA DIAN avustuspisteellä jakamassa lahjoituksia tarvitseville. Vapaaehtoistyön koordinoija mukanaan kaksi vapaaehtoista mahdollisti toimipisteen aukiolon myös iltaisin.

Marras-joulukuussa toteutettiin yhteistyössä Linnalan monikulttuurityön, Linnalan kuvataidekoulun ja Linnalan opiston kanssa Settlementiliiton (STEA-rahoituksella) myöntämä LANU- rahoitus hanke. Paikkakunnalle saapuneille pakolaisperheille järjestettiin toimintaa Savonlinnassa ja Savonrannalla. Omaishoitotuen työntekijä toimi yhteyshenkilönä toimintojen järjestämisessä.

Linnalassa järjestettiin syyskaudella kuusi yleisluentoa, joiden suunnittelussa omaishoitotuen työntekijä oli mukana. Verkostosta löytyi halukkaita luennoimaan, joten tarjolla oli monipuolinen kattaus mielenkiintoisia luentoja. Osallistujia oli yhteensä 154.

Joulukuussa järjestettiin yhteistyössä Hyvänmielen tanssit Linnalan viihdeorkesterin kanssa. Virikkeellä virkeäksi hanke järjesti tapahtumaan joulukorttityöpajan ja Tosikokkien joulupuuro pop up kruunasi tapahtuman. Osallistujia oli 40.

14. KANSAINVÄLINEN KOHTAAMISPAIKKA (STEA AK4)

Kansainvälinen kohtaamispaikka on maahanmuuttajille ja heidän läheisilleen tarkoitettu matalan kynnyksen palvelupiste. Kohtaamispaikka toimii samassa toimitilassa Savonlinnan kaupungin kotoutumispalveluiden kanssa (Maahanmuuttajien ohjaus- ja palvelupiste Navigaattori, os. Olavinkatu 40). Toiminnan tavoitteena on helpottaa maahanmuuttajien kotoutumista seudulle, edistää monikulttuurisuutta sekä luoda mahdollisuuksia kantaväestön ja maahanmuuttajien väliseen kanssakäymiseen mm. vapaaehtoistyön kautta. Toiminnan kohderyhmänä ovat Savonlinnan seudulla asuvat maahanmuuttajat. Toimintaa rahoitti STEA (53 954 €) ja Savonlinnan kaupunki (3 542 €).

Kohtaamispaikka tarjoaa ohjaus- ja neuvontapalveluja suomen, venäjän ja englannin kielillä. Neuvontapalvelujen tavoitteena on sujuvoittaa maahanmuuttajien kotoutumista, parantaa elämän hallintaa ja hyvinvointia sekä vähentää riippuvuutta ohjaus- ja sosiaalipalveluista. Kohtaamispaikassa työskenteli yksi kokoaikainen työntekijä. Koronapandemian hellitettyä siirryttiin alkuvuoden jälkeen työskentelemään kokopäiväisesti toimipisteeseen. Asiakkaita palveltiin kasvokkain, puhelimitse, sähköpostilla sekä pikaviestisovelluksilla. Verkstopalaverit toteutettiin suurimmaksi osaksi sähköisillä sovelluksilla.

Toimintaympäristö muuttui rajusti. Venäjän aloittama sota helmikuussa aiheutti pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden tulon myös Savonlinnan seudulle. Tilanne yllätti kaikki ja siihen ei ollut varauduttu seudulla mitenkään. Ensimmäisten pakolaisten saavuttua Savonlinnaan maaliskuun alussa oli ensimmäinen tehtävä löytää heille asunto. Savonlinnan seurakunta tarjosi asunnon, jonka Linnalan settlementti henkilökuntineen ja vapaaehtoisineen kalusti ensimmäisille tulijoille. Savonlinnan kaupunki ja yksityiset toimijat varmistivat osaltaan, että kaikki saivat katon päänsä päälle ennen kuin viranomaiset saivat perustettua toimivan vastaanottojärjestelmän. Tässä alkuvaiheessa kohtaamispaikka piti yhteyttä viranomaisiin ja seurasi mitä toimintaympäristössä tapahtuu ja välitti tietoa pakolaisille ja asian parissa toimijoille.

Ohjauspalveluja käytti 274 maahanmuuttaja-asiakasta. Määrä kaksinkertaistui edellisvuodesta. Ohjaustapaamisia oli 631. Puhelimella tai sähköisillä kanavilla ohjausta annettiin 292 kertaa. Tapahtumia ja toiminnan esittelyjä oli 18 kpl, ja niihin osallistui noin 650 henkilöä. Ohjauspalvelujen keskeisimpiä sisältöjä olivat: Ukrainan pakolaisten tilanne, työelämäkysymyksiin liittyvä maahanmuuttajien ohjaus, sekä työperäinen maahanmuutto.

Vapaaehtoistoiminnan kerhot pääsivät jälleen jatkamaan kokoontumisiaan normaalisti Linnalan seniorikeskuksessa tai opiston tiloissa. Ukrainan tilanne lisäsi halukkuutta vapaaehtoistoimintaan. Toiminnassa oli mukana 20 vapaaehtoista, joista 9 oli aktiivisesti kerhonojajana, loput yksittäisissä tapahtumissa. Vapaaehtoisten kerhonojajajien johdolla harrastettiin laulua, kanteleensoittoa, bändisoittoa, nukketeatteria, liikuntaa, suomen kieltä, tutustuttiin paikallisiin nähtävyyksiin, harjoiteltiin digitaitoja jne. Osallistujia kerhoihin oli 92 henkilöä. Harrastekerhot ovat osallistujille maksuttomia. Kerhoja oli aikuisille, lapsille, nuorille sekä perheille.

Savonlinnan kaupungin avustuksella järjestettiin Kotikielenä venäjä -kurssi syksyllä ja keväällä. Kurssin laajuus 40 h. Avustuksesta tuettiin myös vapaaehtoistoimintaa.

STEAlta saatu palaute vuoden 2021 tuloksellisuusselvitykseen oli, että toiminta oli kohdentunut hyvin kohderyhmään, määrällisesti kohderyhmä oli tavoitettu hyvin sekä toiminta tuki riittävästi aiottuja tuloksia. Sen sijaan tulokset oli todennettu kerätyllä tiedolla heikosti eikä kerätty tieto tukenut toiminnan tulosten osoittamista ja tulosten saavuttamista. Näin ollen arvio tuloksista suhteessa avustustasoon todettiin heikoksi. Kohtaamispaikan saama palaute oli samalla tasolla koko maan vastaavien avustusten kanssa. Tästä palautteesta tehtävä johtopäätös on, että arviointimittarit olivat vääränlaiset ja ne eivät

mitanneet asetettujen tavoitteiden saavuttamista. Vuoden 2022 toiminnalle on laadittu uudet mittarit ja kyselyt on toteutettu ja asiakkailta saatu vastaukset, mutta niitä ei ole tämän vuosikertomuksen kirjoittamisajankohtaan mennessä analysoitu.

15. Päätoiminen henkilöstö

Toiminnanjohtaja, rehtori

Anna-Kristiina Mikkonen, YTM

Toimisto

Auli Parviainen, yo-merkonomi, osa-aikainen talouspäällikkö 31.7. asti

Marja-Leena Hasselqvist, yo-merkonomi, HuK, koulutussihteeri, toimistopäällikkö 1.4. alkaen

Virpi Karjalainen, merkonomi, osa-aikainen toimistos sihteeri

Jukka Muhonen, merkonomi, kurssisihteeri

Kristiina Wright, toimistos sihteeri

Eija Matikainen, osa-aikainen toimistos sihteeri 1.9. alkaen

Päätoiminen opetushenkilöstö

Päivi Harjusalmi, FM, kielten pääopettaja

Heidi Laasanen, musiikkipedagogi AMK, musiikin pääopettaja

Pauliina Härkönen, kuvataiteilija AMK, taideaineiden pääopettaja, kuvataidekoulun vastaava

Aune Keinänen, tekstiilityön opettaja, ostopalvelusopimus, Savonlinnan kaupunki 30.11. asti

Linnalan leikkikoulu

Leikkikoulun työntekijät ja sijaiset:

Tuula Pölönen, varhaiskasvatuksen opettaja, leikkikoulunjohtaja

Kirsi Kohonen, varhaiskasvatuksen opettaja, esiopettaja

Mari Koivu, varhaiskasvatuksen opettaja

Kristiina Sairanen, lastenhoitaja

Lisäksi sijaisia

Linnalan seniorikeskus

Marjo-Riikka Tiilikainen, yo-merkonomi, lähihoitaja

Tiia Myllymäki, oppisopimusopiskelija (lähihoitaja), Paikka auki-hanke (STEA) 31.7. asti

Soili Poikela, seniorityön avustaja 31.8. asti ja Virikkeillä virkeäksi -hankkeen projektikoordinaattori 1.9. alkaen

Omaishoidontuki ja vapaaehtoistoiminta

Pirjo Jäntti Leskinen, lähihoitaja, omaishoitotuen vastaava (vuorotteluvapaalla 1.9.2021 -28.2.2022)

Soili Poikela 1.9.2021-28.2.2022 (Pirjo Jäntti Leskisen vuorotteluvapaan sijainen)

Monikulttuurinen työ

Marketta Parkkinen, FM, monikulttuurisen työn vastaava (STEA)

Kiinteistöhoito

Kaija Suhonen, laitoshuoltaja

Merja Kosunen, osa-aikainen siivoaja

TERVETULOA AKTIIVISEN JA ILOISEN TOIMINNAN LINNALAAN!